

Mao Tse-tung

Bekämpa bokdyrkan

Maj 1930

Anmärkning

Detta är den ”officiella”, ”auktoriserade”, svenska versionen av artikeln från Maos *Samlade skrifter i urval* i översättning (från engelska) av Nils G. och Marika Holmberg.

I. Utan undersökning ingen rätt att tala

Om du inte har undersökt ett problem, kommer du att berövas rätten att yttra dig om det. Är inte detta alltför hårt? Inte alls. Om du inte har trängt in i ett problem, i dess nuvarande fakta och i dess föregående historia och inte vet något om det väsentliga i det, blir vad du än säger om det otvivelaktigt struntprat. Struntprat löser, som alla vet, inga problem, så varför skulle det vara orättvist att beröva dig rätten att yttra dig? En del kamrater håller alltid ögonen slutna och pratar strunt, och för en kommunist är detta en skam. Hur kan en kommunist blunda och prata strunt?

Det duger inte!

Det duger inte!

Du måste undersöka!

Du får inte prata strunt!

II. Att undersöka ett problem är att lösa det

Har du ett problem som du inte kan lösa? Nåväl, gå ned och undersök nuvarande fakta i det och dess förhistoria. När du har undersökt problemet grundligt, kommer du att veta hur det ska lösas. Slutsatser nås alltid efter och inte före en undersökning. Endast en tjockskalle bryr sin hjärna alldeles ensam eller tillsammans med en grupp för att ”finna en lösning” eller ”få fram en idé” utan att först ha gjort en undersökning. Det måste understrykas att detta omöjliga kan leda till någon effektiv lösning eller någon god idé. Med andra ord, han kommer oundvikligen fram till en felaktig lösning och en felaktig idé.

Inte så få av de kamrater som utför inspektionsarbete, liksom gerillaledare och kadrer, som nyligen trätt i tjänst, tycker om att göra politiska uttalanden i det ögonblick de anländer till ett ställe och struttar omkring och kritiserar det ena och fördömer det andra, när de endast sett ytan eller små detaljer av saker och ting. Sådant rent subjektivt och meningslöst prat är verkligen avskyvärt. Sådana människor kommer med nödvändighet att trassla till saker och ting, förlora massornas förtroende och visa sig oförmögna att lösa några problem alls.

Ganska många människor i ledande ställning, som stöter på svåra problem utan att kunna lösa dem, drar helt enkelt bara en suck. De förlorar tålamodet och ber att bli förflyttade med motiveringen ”att de inte har förmågan att och inte kan utföra arbetet”. Så talar en feging. Rör istället på benen, gå runt till varje sektion, som står under din uppsikt och ”fråga om allt”¹ som Konfucius gjorde. Sedan kommer du att kunna lösa problemen, hur liten din förmåga än är; ty fastän ditt huvud kanske var tomt, innan du gick ut, kommer det inte längre att vara det, när du kommer tillbaka, utan fullt av allt det material, som behövs för att lösa problemen. Det

---

¹ Se *Samtalen med Konfucius* [Konfucius' anekdoter], 3:e boken, ”Pa Yi”: ”När Konfucius inträdde i förfäders-templet, frågade han om allt.”

är så problem löses. Måste du gå utomhus? Inte nödvändigtvis. Du kan sammankalla ett möte med folk, som känner läget, för att finna fakta i syfte att komma fram till ursprunget i det du kallar ett svårt problem. Då får du reda på dess nuvarande läge, och sedan kommer det att bli lätt att lösa ditt svåra problem.

En undersökning kan liknas vid havandeskapets långa månader, och lösningen av ett problem vid födselodagen. Att undersöka ett problem är i sanning att lösa det.

III. Bekämpa bokdyrkan

Allt som står skrivet i en bok är riktigt – detta är fortfarande inställningen hos kulturellt efterblivna kinesiska bönder. Egendomligt nog finns det även folk inom det kommunistiska partiet, som alltid i en diskussion säger: ”Visa mig var det står skrivet i boken”. När vi säger, att ett direktiv från ett högre ledande organ är riktigt, är det inte bara därför, att det kommer från ett ”högre ledande organ”, utan därför, att dess innehåll överensstämmer med både de objektiva och de subjektiva betingelserna i kampen och uppfyller dess krav. Det är helt felaktigt att inta en formalistisk hållning och blint genomföra direktiv, utan att diskutera och undersöka dem i ljuset av faktiska förhållanden, endast därför att de kommer från ett högre organ. Det ohägn som denna formalism gör är orsaken till att partiets linje och taktik inte slår djupare rot bland massorna. Att blint verkställa ett direktiv från ett högre organ, skenbart utan någon oenighet, är faktiskt inte att verkställa det, utan det listigaste sättet att sätta sig emot eller sabotera det.

Metoden att studera samhällsvetenskap endast ur böcker är likaledes ytterst farlig och kan till och med leda in på kontrarevolutionens väg. Ett klart bevis för detta är det faktum, att mängder av kinesiska kommunister, som begränsade sig till böcker i sina samhällsvetenskapliga studier, har blivit kontrarevolutionärer. När vi säger att marxismen är riktig, så är det sannerligen inte därför att Marx var en ”profet” utan därför att vår praktik och vår kamp bevisat, att hans teori är riktig. Vi behöver marxismen i vår kamp. När vi accepterar Marx' teori, tänker vi aldrig på något så formalistiskt eller mystiskt begrepp som ”profetia”. Många som har läst marxistiska böcker, har blivit revolutionens renegater, medan obildade arbetare ofta förstår marxismen mycket bra. Naturligtvis bör vi studera marxistiska böcker, men detta studium måste förenas med studiet av vårt lands faktiska förhållanden. Vi behöver böcker, men vi måste övervinna bokdyrkan, därför att den är skild från det faktiska läget.

Hur kan vi övervinna bokdyrkan? Det enda sättet är att undersöka det faktiska läget.

IV. Om vi inte undersöker det faktiska läget, leder detta oundvikligen till en idealistisk värdering av klasskrafterna och en idealistisk vägledning i arbetet som resulterar antingen i opportunist eller i kuppmakeri

Tvivlar du på denna slutsats? Fakta kommer att tvinga dig att acceptera den. Försök bara att värdera det politiska läget eller vägleda kampen utan att göra undersökningar, och du kommer att få se huruvida en sådan värdering eller vägledning är ogrundad och idealistisk eller inte och huruvida detta kommer att leda till opportunistiska eller kuppmakeribetonade fel eller inte. Helt visst kommer den att leda till opportunist eller kuppmakeri. Detta beror inte på försummelse att uppgöra noggranna planer innan man handlar, utan på försummelse att noggrant studera det specifika samhälleliga läget innan planer görs upp, vilket ofta händer i vår Röda armés gerillaförband. Officerare av Li Kueis typ² visar ingen urskiljning, när de

---

² Li Kuei var en hjälte i den välkända kinesiska romanen *Shui Hu Chuan* (Träskens hjältar), som beskriver bondekriget mot slutet av norra Sungdynastin (960-1127). Han var enkel, rättfram och mycket lojal mot böndernas revolutionära sak, men råbarkad och taktlös.

straffar manskap för överträdelser. Följaktligen känner sig de felande orättvist behandlade, många dispyter uppstår och ledarna förlorar all prestige. Händer inte detta ofta i Röda armén?

Vi måste utplåna idealismen och vara vaksamma mot alla opportunistiska och kuppmakeri-betonade fel, innan vi kan lyckas vinna massorna och besegra fienden. Det enda sättet att utplåna idealismen är att bemöda sig att undersöka det faktiska läget.

V. Syftet med samhällliga och ekonomiska undersökningar är att uppnå en riktig värdering av klasskrafterna och sedan att formulera en riktig taktik för kampen

Detta är vårt svar på frågan: varför måste vi undersöka samhällliga och ekonomiska förhållanden? Följaktligen är föremålet för vår undersökning alla samhällsklasserna och inte lösryckta samhällsföreteelser. På sista tiden har kamraterna i Röda arméns Fjärde armé i allmänhet uppmärksammat undersökningsarbetet,³ men den metod, som många av dem använder, är felaktig. Resultaten av deras undersökning är därför lika triviala som en specerihandlares räkenskaper eller liknar de många egendomliga berättelser, som en gröngöling från landet får höra när han kommer till staden, eller är som att se en folkrik stad från en bergstopp långt därifrån. Detta slag av undersökning är till föga nytta och hjälper oss inte att nå vårt huvudsyfte. Vårt huvudsyfte är att lära känna de olika samhällsklassernas politiska och ekonomiska läge. Resultatet av vår undersökning bör ge en bild av det nuvarande läget för varje klass och upp- och nedgången i dess utveckling. När vi till exempel undersöker bondebefolkningens sammansättning, måste vi inte bara känna till antalet självägande bönder, till hälften självägande bönder och arrendatorer, som skiljer sig i enlighet med arrendeförhållandena, utan vi måste alldeles särskilt känna till antalet rika bönder, mellanbönder och fattigbönder, som skiljer sig efter klass och skikt. När vi undersöker köpmännens sammansättning, måste vi inte bara känna till antalet inom varje bransch, såsom spannmål, konfektion, läkeörter osv utan vi måste särskilt känna till antalet små köpmän, mellanstora köpmän och stora köpmän. Vi bör inte endast undersöka läget inom varje bransch, utan alldeles särskilt klassförhållandena inom denna. Vi bör inte bara undersöka förhållandena mellan de olika branscherna utan alldeles särskilt mellan de olika klasserna. Vår huvudsakliga undersökningsmetod måste vara att dissekera de olika samhällsklasserna, det slutliga syftet är att förstå förhållandena mellan dem, att uppnå en riktig värdering av klasskrafterna och sedan att formulera den riktiga taktiken för kampen, att precisera vilka klasser, som utgör huvudkraften i den revolutionära kampen, vilka klasser, som ska vinnas som bundsförvanter och vilka klasser, som ska störtas. Detta är vårt enda syfte.

Vilka är de samhällsklasser som behöver undersökas? De är:

Industriproletariatet
Hantverksarbetarna
Lantarbetarna
De fattiga bönderna
De fattiga i städerna
Trasproletariatet

---

³ Kamrat Mao Tsetung har alltid lagt stor vikt vid undersökning och ansett den samhällliga undersökningen som den viktigaste uppgiften och grunden vid fastställandet av riktlinjerna för ledningens arbete. Undersökningsarbetet utvecklades småningom i Röda arméns Fjärde armé på kamrat Mao Tsetungs initiativ. Han föreskrev att samhälllig undersökning borde utgöra en regelmässig del av arbetet, och Röda arméns politiska avdelning förberedde detaljerade formulär, som omfattade sådana tema som masskampens tillstånd, reaktionärernas förhållanden, folkets ekonomiska liv och mängden jord som varje klass ägde i landsbygdsområdena. Vart Röda armén än begav sig, gjorde den sig först bekant med klassituationen i området och formulerade sedan paroller som passade massornas behov.

Hantverksmästarna
 Småhandlarna
 Mellanbönderna
 De rika bönderna
 Godsägarna
 Handelsbourgeoisin
 Industriebourgeoisin

I vår undersökning bör vi ägna uppmärksamhet åt alla dessa klassers eller skikts tillstånd. I de områden där vi nu arbetar saknas endast industriproletariatet och industriebourgeoisin, och vi påträffar ständigt alla de övriga. Vår kamptaktik är en taktik som står i förhållande till alla dessa klasser och skikt.

En annan allvarlig brist i våra tidigare undersökningar har varit den överdrivna betoningen av landsbygden på bekostnad av städerna, varför många kamrater alltid varit osäkra på vår taktik gentemot de fattiga i städerna och handelsbourgeoisin. Utvecklingen av kampen har gjort det möjligt för oss att lämna bergen och bege oss till slätterna.⁴ Vi har fysiskt begett oss dit ner, men andligen befinner vi oss fortfarande i bergen. Vi måste förstå såväl städerna som landsbygden, annars kommer vi att vara oförmögna att möta den revolutionära kampens krav.

VI. Segern i Kinas revolutionära kamp beror på de kinesiska kamraternas förståelse för kinesiska förhållanden

Målet för vår kamp är att nå socialismen genom det demokratiska stadiet. I denna uppgift är första steget att fullborda den demokratiska revolutionen, genom att vinna arbetarklassens flertal och att väcka bondemassorna och de fattiga i städerna för att störta godsägarklassen, imperialismen och Kuomintangregimen. Nästa steg är genomförandet av den socialistiska revolutionen, som kommer att följa på utvecklingen av denna kamp. Fullbordandet av denna stora revolutionära uppgift är inget enkelt eller lätt arbete och beror helt på en riktig och fast taktik från det proletära partiets sida. Om dess kamptaktik är felaktig eller obeslutsam och vacklande, kommer revolutionen säkerligen att lida ett tillfälligt nederlag. Man måste hålla i minnet att också de borgerliga partierna ideligen diskuterar sin kamptaktik. De överväger hur de ska kunna sprida reformistiskt inflytande bland arbetarklassen för att vilseleda den och vända den undan det kommunistiska partiets ledning, hur de kan förmå de rika bönderna att undertrycka de fattiga böndernas uppror samt hur de ska organisera gangsterligor för att undertrycka den revolutionära kampen. I ett läge, då klasskampen ständigt hårdnar och förs i närkamp, måste proletariatets seger helt och hållet bero av dess eget partis, det kommunistiska partiets riktiga och fasta kamptaktik. Ett kommunistiskt partis riktiga och orubbliga kamptaktik kan under inga omständigheter skapas av ett fåtal personer på ett kontor; den uppstår under masskampens gång, dvs genom verklig erfarenhet. Därför måste vi alltid studera samhälleliga förhållanden och företa praktiska undersökningar. De kamrater, som är osmidiga, konservativa, formalistiska och ogrundat optimistiska, tror, att den nuvarande kamptaktiken är perfekt, och att ”dokumentboken”⁵ från partiets Sjätte rikskongress garanterar varaktig seger, och att man alltid kan segra enbart genom att hålla fast vid de erkända metoderna. Dessa idéer är absolut felaktiga och har ingenting gemensamt med tanken att kommunister bör skapa nya

⁴ Med ”bergen” menas här Chingkangbergen längs provinserna Kiangsis och Hunans gränser; ”slätterna” är de som ligger i södra Kiangsi och västra Fukien. I januari 1929 ledde kamrat Mao Tsetung huvudstyrkorna i Röda arméns Fjärde arme från Chingkangbergen till södra Kiangsi och västra Fukien för att upprätta två stora revolutionära basområden.

⁵ ”Dokumentboken” bestod av de resolutioner, som antogs vid Kinas kommunistiska partis Sjätte rikskongress i juli 1928, och inbegrep den politiska resolutionen och resolutionerna om bondefrågan, jordfrågan, organiserandet av den politiska makten osv. Tidigt 1929 publicerade Frontkommittén i Röda arméns Fjärde armé dessa resolutioner i bokform för spridning till partiorganisationerna i Röda armén och till de lokala partiorganisationerna.

gynnsamma lägen genom kamp; de representerar en rent konservativ linje. Om denna linje inte helt överges, förorsakar den revolutionen stora förluster och skadar även dessa kamrater. Det finns uppenbarligen en del kamrater i vår Röda armé, som nöjer sig med att låta saker vara som de är, som inte försöker förstå någonting fullständigt och är ogrundat optimistiska samt sprider villfarelsen att ”detta är proletärt”. De äter sig mätta och dåsar på sina kontor dagarna igenom, utan att någonsin ta ett steg eller gå ut bland massorna för att göra undersökningar. När helst de tar till orda, kommer deras plattheter folk att må illa. För att väcka dessa kamrater måste vi höja våra röster och ropa till dem:

Ändra omedelbart era konservativa idéer!

7Ersätt dem med progressiva och kämpande kommunistiska idéer!

Ge er in i kampen!

Gå ut bland massorna och undersök fakta!

VII. Undersökningstekniken

1. Håll möten för att ta reda på fakta och företa undersökningar genom diskussioner.

Detta är det enda sättet att komma sanningen nära, det enda sättet att dra slutsatser. Du kan lätt begå misstag, om du inte ger dessa undersökningsmöten formen av diskussioner, utan enbart litar på en individ som redogör för sina erfarenheter. Du kan omöjligen komma till mer eller mindre riktiga slutsatser vid sådana möten, om du ställer frågor på en höft, istället för att ta upp nyckelfrågor till diskussion.

2. Vad för slags människor bör delta i undersökningsmötena?

De bör vara människor, som är väl insatta i de samhälleliga och ekonomiska förhållandena. Vad åldern beträffar, är äldre människor att föredra, ty de har rika erfarenheter och känner inte bara till vad som sker, utan kan även förstå orsaker och verkningar. Unga människor med erfarenheter från kampen bör också vara med, ty de har progressiva idéer och skarpa ögon. Vad yrken beträffar, bör arbetare, bönder, köpmän, intellektuella och ibland soldater vara med samt någon gång även landstrykare. När ett speciellt ämne undersöks, behöver naturligtvis inte de, som inte har något med saken att göra, närvara. Så till exempel behöver inte arbetare, bönder och studenter närvara, när handeln är föremål för undersökning.

3. Vilket är bäst, ett stort undersökningsmöte eller ett litet?

Detta beror på undersökarens förmåga att leda ett möte. Om han kan göra det bra, kan ett möte på upp till ett dussin eller t o m tjugo eller fler deltagare sammankallas. Ett stort möte har sina fördelar; ur svaren får du ganska riktiga statistiska uppgifter (t ex får reda på procenten fattiga bönder bland den totala bondebefolkningen) och ganska korrekta slutsatser (t ex får klart huruvida lika eller differentierad omfördelning av jorden är att föredra). Naturligtvis har det även sina nackdelar; om du inte är en skicklig mötesledare, kommer du att ha svårt att upprätthålla ordningen. Antalet deltagare beror således på undersökarens kompetens. Men minimiantalet mötesdeltagare är tre, i annat fall blir informationen som erhålles allt för begränsad för att motsvara det verkliga läget.

4. Förbered en detaljerad plan för undersökningen.

En detaljerad plan bör göras upp i förhand, undersökaren bör ställa frågor i enlighet med planen och de närvarande bör besvara dessa. Alla punkter, som är oklara eller tvivelaktiga, bör tas upp till diskussion. Den detaljerade planen bör innehålla huvudämnena och underrubriker samt även detaljerade punkter. Om man till exempel tar handeln som huvudämne, kan man ha underrubriker såsom tyg, spannmål, andra förnödenheter och läkeörter. På samma sätt

kan under rubriken tyg finnas sådana detaljerade punkter som kalikå, hemvävt, silke och satäng.

5. Personligt deltagande.

Var och en som har ansvar för att ge ledning – från ordföranden i kommunalstyrelsen till ordföranden i centralregeringen, från plutonchefen till överbefälhavaren, från sekreteraren i den lokala partiorganisationen till generalsekreteraren – måste personligen företa undersökningar av de speciella samhälleliga och ekonomiska förhållandena och inte endast förlita sig på rapportläsning. Ty undersökning och rapportläsning är två helt skilda ting.

6. Gå på djupet.

Var och en som inte sysslats med undersökningsarbete bör göra en eller två noggranna undersökningar för att få full kännedom om en särskild plats (t ex by eller stad) eller ett särskilt problem (t ex problem om spannmål eller valuta). Om du går på djupet på en särskild plats eller i ett särskilt problem, kommer detta att göra framtida undersökningar av andra platser eller problem lättare.

7. Gör egna anteckningar.

Undersökaren bör inte endast sitta ordförande vid undersökningsmöten och ge lämplig ledning åt deltagarna, utan även föra egna anteckningar och själv skriva ned resultaten. Det är inte bra att låta andra göra det åt sig.